

Liudvikas Pranevičius

Habilituotas fizikos ir matematikos mokslų daktaras, profesorius. Gimė 1943-03-20 Kaune, Mirė 2017-04-14 Kaune. Palaidotas Karmėlavos kapinėse.

1960 m. baigė Kauno 6-ąją vidurinę mokyklą Šančiuose. 1960–1966 m. studijavo Maskvos energetikos institute. 1965–1966 m. dirbo Maskvos Biologijos ir kosminių tyrimų institute, tyrė antrinių elektronų emisiją iš kosminių objektų ir susidarantį statinį elektros krūvį.

Tolesnis Liudviko Pranevičiaus gyvenimas buvo susijęs su Lietuva. Jame išskiriami du mokslinio gyvenimo etapai. Pirmasis (1966–1992) laikotarpis buvo skirtas moksliniam ir pedagoginiam darbui Kauno politechnikos institute (dabar – Kauno technologijos universitetas): aspirantas (1966–1970), mokslų kandidatas (1970), asistentas, docentas (1970–1982), Fizikos katedros vedėjas, profesorius (1982–1991), Mikroelektronikos mokslinio tyrimo laboratorijos mokslinis vadovas (1969–1992). 1970–1989 m. buvo Elektronikos pramonės žinybinės laboratorijos mokslinis vadovas Kauno politechnikos institute. Pagrindinė darbų kryptis – joninių pluoštų sąveika su kietaisiais kūnais, jų panaudojimas kuriant naujas medžiagas elektronikai, nepusiausvyriniai procesai kietųjų kūnų paviršiniuose sluoksniuose, sąveikaujančiuose su plazma ir atominių dalelių srautais. 1979 m. apgintas fizikos-matematikos mokslų habilitacinis darbas.

Antrojo laikotarpio (1992–2015) veikla buvo susijusi su Vytauto Didžiojo universitetu: 1997–2001 ir 2001–2005 mokslo metų senatų narys, Fizikos katedros vedėjas, profesorius (1992–1997), Aplinkotyros fakulteto dekanas (1997–2001), Mokslo prorektorius (2001–2006), Gamtos mokslų fakulteto Fizikos katedros vedėjas, profesorius (2006–2015). Jam vadovaujant Fizikos katedros moksliniai tyrimai buvo integruoti į europinių tyrimų erdvę.

Mokslinėje veikloje taip pat galima išskirti du etapus: pirmuoju (KTU, 1967–1992) laikotarpiu pagrindiniai tyrimai buvo skirti jonizuotų atominių dalelių sąveikai su kietaisiais kūnais

ir jos panaudojimui kuriant naujas medžiagas mikroelektronikai; antruoju laikotarpiu (VDU, nuo 1992 m.) buvo tiriami plazma aktyvuoti procesai kuriant naujas nanomedžiagas. Sėkmingu įdiegimu baigėsi tyrimo projektai „Deimanto branduolių generacija elektrinio pramušimo kanaluose“ Prancūzijoje ir „Katalitinių dangų gamyba automobilių katalizatoriams“ JAV.

Kartu su Lietuvos energetikos instituto mokslininkais Liudvikas Pranevičius kūrė naujas medžiagas, naudotinas vandenilio saugojimui vandenilio kuro celėse (bendradarbiaujant su *Sandia National Laboratories* (JAV), Oslo ir Puatjė (Poitiers) universitetų mokslininkais). Gauti JAV ir tarptautiniai patentai panaudoti gaminant naujas katalitines dangas.

1987 m. išrinktas Lietuvos mokslų akademijos nariu korespondentu, nuo 2007 m. – tikrasis narys. L. Pranevičius vykdė daugelio tarptautinių programų projektus, atliko daug mokslinių ekspertizių, aktyviai dalyvavo jaunųjų mokslininkų ir mokslo darbuotojų rengimo ir kvalifikacijos kėlimo procesuose. Jam vadovaujant apie 30 doktorantų apgynė kandidatines disertacijas Lietuvoje ir 3 – Puatjė universitete (Prancūzija).

Liudvikas Pranevičius buvo aktyvus mokslininkas, pelnęs dvi Lietuvos mokslo premijas (1987 ir 2001 m.).

Vienas ir su bendraautoriais paskelbė 8 monografijas (2 iš jų atspausdintos JAV), 4 mokomąsias knygas: „Kietųjų kūnų savybių modifikavimas jonų pluoštais“ (su J. Dudoniu, 1980), „Kietųjų kūnų paviršiuje vykstančių procesų aktyvinimas jonų pluošteliais“ (su J. Vosyliumi, 1987), „Mechaniniai įtempimai kietuosiuose kūnuose po jonų implantavimo“ (su M. Domkumi, 1990 rusų kalba), „Jonpluoštė dengimo technologija“ („Coating Technology: Ion Beam Deposition“, 1993), „Paviršiaus apdorojimas jonų pluoštais“ („Ion beam surface processing“, su A. Galdiku, 1998), „Jonų sąveikos kondensuotoje medžiagoje“ („Interactions of Ions with Condensed Matter“, su A. Galdiku, 2000), „Plazmos technologija“ (su kitais „Plasma Technologies“, 2003), „Spinduliuotės sąveika su medžiagomis“ (2008). Paskelbė per 300 straipsnių, 35 išradimų, vieno Lietuvos ir dviejų JAV patentų autorius.

Parengė

LMA Technikos mokslų skyriaus mokslinis sekretorius
Dr. Bronius Jaskelevičius

Naudoti šaltiniai:

LMA archyvas.

LMA Technikos mokslų skyriaus bylų dokumentai.

Vikipedija.

Lietuviškoji tarybinė enciklopedija. T. 9. Vilnius: Vyriausioji enciklopedijų redakcija, 1982.

Kas yra kas Lietuvoje 2002. Kaunas: UAB „Neolitas“, 2002.